

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 2. An aliquando animæ defunctorum appareant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

20. & 3. de bell. 2. Hier. delo. Heb. lit. G. dictione Gadara, & Gergasa, Ptolomaeo lib. 5. tabul. 4. liquet Gerafan; & Gadaram autem fuisse ciuitates, ambas trans Iordanem ac mare Galilee, nec longe inter se distitas. Itaque credibile est eandem hanc regionem ab vtraque ciuitate nomen accepisse, & à Gerasa quidem, quae & Gergesa quibudam etiam dicitur Gerafanorum, & Gergefanorum: à Gadara verò Gadarenorum, & Gadaresium dictam esse. Latinius potè interpres id videtur nomen Gerafanorum vsurpasse, quod illud suo tempore esset notius, & communius, nam & Hieronym. in Abiliani primo scribens, eam Arabia partem, quae prius Gadalaad vocabatur, suo nomine nuncupatam asserit Gerafam. Iosephus lib. 5. de bello cap. 3. habet, Transmarinae Regionis Metropolim fuisse Gadara. Iosef. 15. & apud Ioseph. 3. de bell. cap. 6. sit mentio alterius Gadarae citra Iordanem in Iudaea. Baronius anno Christi 31. scribit Gergefanos appellatos vt Heucos, Cathacos, Iebusacos, fuisse Iulicer populos trans Iordanem, & lacum Genezareth positos, quorum ciuitates sint ab Hebraeis exisse ex Ioseph. lib. 1. antiquitat. 6. Earamque nomen taxicum mansisse, licet Hieronym. de locis Hebraicis dicat, superesse viculum iuxta montem iuxta flugium Tiberiadis quae Gergasa dictus est, ibique factum miraculum de porcis. Videtur autem Baronius distinguere Gergalam à Gerasa. Porro Gadaram dictam ait, à tribu Gad, cui etiam in sortem venit, quae cum à Iudaeis esset destruita, Pompeius ex Iosepho lib. 1. de bello, quinto, in gratiam liberti sui Demetrii Gadaresis restituit aut, in re perueniua satis haec adnotasse.

Consentit Strabo lib. 6. Ἐστὶ δὲ καὶ ἐν τῇ γαδारी
ὁμομαγεσίῃ, ἡμεῖς δὲ τὸν ποταμὸν αὐτὴν τῆς ἡσας
ἐστὶ καὶ καλεῖται ποταμός. Est verum Gadaride mala
aqua, quæ quædam iumenta pilos, virgulas & cornua abici-
unt. Quod Calpurnius obicit aquas illas laudatas
non fuisse, de quibus Strabo scribit, aliud fuisse in
vicinia locum oportet. nam aquæ Genezareth valde
commendantur.

QVÆSTIO II.

*An aliquando animæ defunctorum ap-
pareant?*

Misericordiæ igitur Domini fuit, ne magnam regio-
nis partem infestam haberent.

Paradoxum hac de mutatione animarum in dæmones referunt, Chrysoft. Euthym. Victor Antiochenus. Non quidem Tertulliano, sed Tertullianistis tribuit Pammellus. Gentium erat illa opinio. ita minatur Regina furens:

Sequitur atris ignibus absens,
Et cum frigida mors animam subduxerit artus
Omnibus umbra locis adero, dabis improbe poenas.

§. 2. Occasionem inde Musculus capit traducen-
di animarum apparitiones, quas Catholici asserunt.
[Sed cur, ait, dæmones in sepulchris esse voluerunt ?
Christofomus hoc loco dicit, homicidio factū, quod
conarentur perniciosam opinionem hominibus in-
gerere de animabus defunctorum, nempe quod dæ-
mones fiant : & quod hinc inde vagentur, maxime a-
pud mortuorum sepulchra. Et quid aliud inter Chri-
stianos apparitionibus suis e mentitis egit Satan, qui-
bus scilicet pro animabus defunctorum dicit : An-
non hoc ceceptum est per omnem Papatum, persua-
sumque animas hic errare, apparere, auxilia implora-
re, & nescio qua vana vel in desertis adibus, vel mor-
tuorum monumentis, vel nocti designare ? Et quis
non credat, postquam tam multi per sua exorcis-
mata rei veritatem adeo euidenter inuestigarunt :
nempe ex ipsa dæmonum confessione, qua se dicunt
esse mortuorum animas ?]

Nos quidem animas fidelium esse in manu Dei
farentur, sed ea dum in aliquo delicto sunt, expur- *Aliquando*
gatione indigere: damnatorum Spiritus ignibus ge- *anima ap-*
henna torqueri, posse aliquando ad imperium iudi- *parent, ali-*
cis excedere, non liberos supplicio, sed ad finem *quando*
quem sibi diuina providentia proposuit. Nec; nega- *Spiritus.*
mus demonum frequentia impostura id fieri, vi ani-
mae apparere videantur, verum id semper fieri, non
potest homini prudenter persuaderi, cum tot res aliter
nos edoceant, vnde noster Thyraus de spirituum appa-
ritionibus demonstrat.

Sed Chrysoſtomum citat ſuper Matthæum hom.

29. [Non potest, *inquit*, anima à corpore separata in his regionibus errare. Iustorum animæ in manu Dei sunt: peccatorum verò post hunc exitum continuò abducuntur, quod in Lazaro & diuite planum efficitur. Sed alibi quoque Dominus ait: Hodie animam tuam abste te repetent. Non igitur potest anima, cum ablesserit à corpore, apud nos hic errare. Et mox: Multis è locis Scripturæ comprobari potest, non errare hic post mortem iustorum animas. Nam & Stephanus ait: Suscipe Spiritum meum. Et Paulus testis solui cupiebat, & esse cum Christo. Quod verò nec peccatorum animæ hic commorari possunt, diuitem audias, quid dicat, perpende quid petat, & non im-petrat. Quod si possent animæ hominum hic conuersari, venissee ipse, vt cupiebat, & suos de tormentis inferni fecisset certiores. Quo etiam ex loco Scripturæ aperte patet, quod post exitum à corpore in certum quandam locum animæ deducuntur, vnde redire sponte sua non possunt, sed terribilem illum iudicii diem ibi expectant. Hæc Chrysostomus. Vnde videmus imposturam daemonum, simul & ministrorum suorum, in apparitionibus fictarum animarum: & videmus etiam quo tandem abducuntur, qui fidem suam non ex Scripturæ sacre regula metiuntur, sed quibusvis credunt impostoribus.]

Verū ille de ordinaria ratione & modo intelligendus, non posse animas suo arbitrio vagari, viæ ducem non habere, quid aliquando Dominus omnium iubeat, non definit. S. Augustinus, an animæ martyrum ipse

Dæmoniis s. i. **B**eza iterum duplices hic Energumēnos nobis producit, sed Aristoteli co errore, non naturaliter in Christiano spiritu, verba eius ista sunt: [Dæmonia-
tur] *ἐκ δαιμονίων* id est, a dæmonibus obfessos,
ἢ non simpliciter furiosos, quos vetus Ecclesia *ἐνεργου-
μενους* vocabat, eos etiam meo iudicio intelligens, qui
interiore, & a medicis sanabilis furore corripiebantur,
tunc dilucida habentur intervalla. Nam & Græci me-
dici, quoddam eiusmodi furoris naturalibus reme-
diis sanabilis genus *δαιμόνιον* vocant, in eo tamen re-
prehendendi, quod superstitiosa & magica quadam
interdum admiscunt, ut apud Nicolaum Damascē-
num videre est. Morbos autem istos etiam a corpo-
ris interperie orientes, a dæmonibus etiam inter-
dum immitti, & ex historia lobliquet, & ex iis qui
παθόντες δαιμόνιον in his historiis dicuntur, & ex iunctura
illa muliere, cuius fit mentio Luc. 13. 12. Sed & Euripi-
des in Phœnissis *δαιμόνιον* vocat eos, qui dæmo-
niis magitatione infantiunt.]

Non sunt illi Engerumeni, sed ægri, nec Patres eos
demoniacos agnoscunt. De hisce in monumentis
hominum hærentibus variæ causæ recensentur, non
desunt, qui sepulchrorum in famandorum causâ eos
hære esse putant, Platoniorum delirium erat, ani-
mas mortuorum in demones mutari. Forte etiam
horrore sepulchrorum magis tererent, & confice-
rent. Potius diuino iudicio in ea sola loca delegati
viderent, non longius excurrere permisum, sed si
quis proximè accederet, in eum impetum faciebant.

ipſæ præſentes ſint, an alio modo inueniantur, addubitat: Alij itaque ſunt, inquit, humanarum limitis rerum, alia diuinarum ſigna virtutum: alia ſunt quæ naturaliter, alia quæ mirabiliter ſunt; quænam & naturæ Deus aſſit ut ſit, & miracula naturæ non deſit. Non igitur ideo putandum eſt

Anima Dei
voluntate
aliquando
apparet.

vinorum rebus quolibet intereſſe poſſe deſunctos, quoniam quibusdam ſanandis vel adiutandis martyres aſſunt: ſed idè potius intelligendum eſt, quod per diuinam potentiam martyres vinorum rebus interſunt, quoniam deſuncti per naturam propriam vinorum rebus intereſſe non poſſunt. Quæquam iſta quæſtio vires intelligentiæ meæ vincat, quemadmodum oportulenter martyres iis, quos per eoſcortum eſt adiutari: vtrum ipſi per ſeipſos aſſint vno tempore tam diuerſis locis, & tanta inter ſe longinquitate diſcretis, ſive vbi ſunt eorum memoria, ſive præter ſuas memorias vbiſcung, adſeſentiantur: an ipſi in loco ſuis meritis congruo ab omni mortaliū conſolatione remoti, & tamen generaliter orantibus pro indigentia ſupplicantium, ſicut nos oramus pro mortuis, quibus vtiſque non præſentiamur, nec vbi ſunt, nec quid agant, ſcimus, Deus omnipotens qui eſt vbiſque præſens, nec concretus nobis, nec remotus à nobis, exaudiens martyrum preces per angelica miniſteria vſquequaque diſſuſa, præbeat hominibus iſta ſolatia, quibus in huius vite miſeria iudicat eſſe præbenda: & ſuorum merita a martyrum vbi vult, quando vult, quomodo vult, maximeque per eorum memorias, quoniam hoc nouit expedire nobis ad edificandam fidem Chriſti, pro cuius illi confeſſione ſunt paſſi, mirabiliſque ineffabili poſſeſtate, ac bonitate commendat. Reſ hac altior eſt, quam ut à me poſſet att. ngi, & abſtraſſior, quam ut à me valeat perſcrutari: & ideo quid horum duorum ſit, an verò fortiaſſi vtrumque ſit, ut aliquando iſta ſiant per ipſam præſentiam martyrum aliquando per angelos ſuſcipientes perſonam martyrum, deſignare non audeo, mallem à ſcientibus iſta perquirere. Neg, enim nemo eſt, qui hæc ſciat, non qui ſibi ſcire videatur & neſciat.

Aliquando adſeſſe, aliquando angelos earum loco docet noſter Thyræus lib. 1. de locis infeſtis, quamuis ille de infeſtantibus agit ſpiritibus. Signa etiam producat, quibus dignoſci poſſint, ad quem lectore m remitto.

Interim appareat ex Auguſtino, quomodo ſit Chryſoſtomus inteſt. genus. Nempe animas nec è celo, nec ab inferis ſuo a bitrio excedere, & vagari, ſed aliquando illa ſic à Deo perm. ſu, & iudicio. Non naturali virtute ſed diuina potentia, ſunt enim non naturalium limitis rerum, ſed diuinarum ſigna virtutum.

QVÆSTIO II.

An cruce Damon pellatur?

§. 1. **M**aldonatus idè cruces ſepulchris, & a quam benedictam addi docet: eum Toſſanus intridet: [Atlepidu eſt Maldonatus qui occaſione huius loci conſuetudinem Pontificiorum laudat, qui ad monumenta vaſas crucis erigunt, & a quam habent exorcismiſ lustratam ad fugandos Demonas: quæ omnia mira ſunt ludibria, quæ Spiritus ille nequam facile contemnit & eludit, & quarum nulla ſit mentio in illa per. o. xli. c. contra Spiritus imundos Ephel. 6. cum precibus potius, fide & ieiunio fugari debeat Damon.]

Proſanus iſtſor ille eſt, qui ita contra antiquam conſuetudinem arguitur, rem ipſam examinemus. Principio quidem ſi eſt iſta ridicula conſuetudo, cruce & aqua benedicta fugare Demonas, ea in culpa fuere veteres. Cyprianus, ſeu illi parauit de paſſione Chriſti. Cuius (ſanguinis domini) hodie tanta eſt auctoritas & poteſtas ut non ſolum Iſraelitica limina muniat, ſed etiam ab his qui Iſraeliticè non viuunt, ſolum ſacramenti ſignum repellat Demonia: & vbiſcung conſpecta fue-

Cruce an
demon
pellatur.

Cruce domo
nes pellit.

ris, terribiliſ ſit eis ſacri nominis virtus & ſanguinis nota.

§. 2. Mentio non ſit apud Paulum, quod non eo pertineat, ſed quia Paulus de internis agit remediis, & de animi tentationibus. Verum vltimè cū ſi offendit ex traditione Tertullianus de corona militis cap. 3. Ad omnem progreſſum, atque promotum, ad omnem aditum & exitum, ad veſtium & calceatum, ad lauacra, ad menſas, ad lumina, ad cubilia, ad ſedilia, quacumque nos conuerſi, atque exerceat frontem crucis ſignaculo terminus. Et in eum P. melius doctiſſimus interpiſ. Locum maxime inſignis de ſu ſignaculi crucis apud Chriſtianos antiquiſſimo, quem addo omittere maluerunt Magdeburgenſes quam recenſere, duntaxat negantes ea atate in Baptiſmo adhibuitum fuiſſe ſignaculum crucis. Verum non ſolum Patres poſteriores, ſed etiam cū Tertullianum B. Iuſtinum Martyrem id agnouiſſe oſtendimus Adnotat noſtrus in B. Cyprian. Epistol. 56. num. 31. Eſt enim vbi de Baptiſmo agit expreſſe non meminerit, eandem Apologia dicit nihil ſine hac figura crucis adminiſtrari. Cui addo B. Dionyſum Areopagitam lib. de Eccl. Hierarch. qui crucis ſignaculi uſum in Baptiſmo & conſecratione chriſmatis, toties nominatim recenſet. B. B. Ignatii quoque & Martialis teſtimonia, etiam Origenis apud Eusebium lib. 6. cap. 43. quæ breuitatis gratia omittit, quare et alium manſerunt dum ad Montaniceſtatem id referunt. Certe morem, quo crucis ſignaculo frontem terminus ad omnem progreſſum, ad omnem promotum (vbi promotus ſicut & calceatus, iuxta quartam inflexionem pro calceatione capi adnotauit Rhenanus) ad omnem aditum & exitum, ad veſtium & calceatum, ad menſas, ad lumina, ad ſedilia, ad cubilia, quacumque nos conuerſi atque exerceat: Magdeburgenſes cum ipſi viuamur cum ceteris Lutheranis, non diſſentiant, antequiſſimum. Eandem interim (contra Caluiniſtas) etiam omnibus veteribus ſignaculum fuiſſe comprobauimus ex aliis in B. Cyprianum. Adnotat noſtrus in Epistol. 63. num. 39. & lib. 3. Teſt. ad Quirin. cap. 22. num. 105. Quibus ſi addidero alios locos Tertulliani ſinem fecerim. Eſt alter ſupra lib. aduerſ. Iud. Tom. 1. cap. 11. vbi poſtquam de ſigno Tau aduſit Scripturam Ezech. 9. addit: Huius autem ſigni ſacramentum variis modis prædicatum eſt. Quod ipſum explicat lib. 3. adu. Marc. Ipſa eſt enim littera Tau, noſtra autem T. ſpecies crucis, quam portendebat futuram in frontibus noſtris apud veram & Catholicam Ieruſalem. Denique adhuc apertior lib. 2. ad Vxorem, Latibus ne (inquit) tu, cum lectulum, cum corpusculum tuum ſignas?

§. 3. Expellendi rationem aliam idem Athana. in explicat. one Pſalm. habet. Ego certe (inquiſit ſenex) à ſapientibus audiui ſolum in Iſrael recitandum ſacri Scripturæ demones expelli ſolere, inſidia quæ eorum contra homines regi: Vnde quæſti pena dignos cenſebat, qui his vocibus omniſis aliunde verba elegantia aucupantur, in iſque ſe exoreſtis nominant, quin potius operam ludunt, & ſe ridiculos demonibus præbent, qualia in actibus Apoſtolorum, Iudeorum filios ſeciſſe legimus: qui & ipſi quoque eodem modo Demones eiecit conati ſunt. Ea igitur cum demones animaduertunt, ludibrio habent, contra ſanctorum voces exhorrent, & ſerre nequeunt. Eſt enim in verbis ſacrarum Scripturarum Deminus, quem cum ſerre nequirent, vociferabantur. Quoſon nos ante tempus torquas: vrebantur ſiquidem, ſi vel ſolum Dominum præſentem vidēſent. Et in vita S. Antonii, Magna dilectiſſimi, aduerſum Demones arma ſunt vna ſyncera: & intemerata ad Deum fides. Credite mihi experto: pertimeſcit Satanas redire vniuerſum vigilas, orationes, ieiunia, manuſcruentem, voluntariam paupertatem, vanæ gloriæ contemptum, humilitatem, miſericordiam, tre dominatum, & præcipue puram cor erga CHRISTI amorem.

Exempla plurima & authentica videre licet apud accuratiſſimum Scriptorem Petrum Thyræum noſtrum, de locis infeſtis, part. 3. capite 68. & demonum niacis, aliſque locis. Venantius Fortunatus plura recenſet, in vita Germani capite vigefimo ſextimo, puellam

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis

Crucis